

UNION BANKA D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je
završila 31. decembra 2019. pripremljeni u
skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 5
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvještaj o finansijskom položaju	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Izvještaj o promjenama na kapitalu	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10–79

Odgovornost za finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koja daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Union banke d.d. Sarajevo ("Banka") za taj period. MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Vedran Hadžiahmetović, Predsjednik Uprave

Union banka d.d.
Hamdije Kreševljakovića 19
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

28. februar 2020. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničarima Union Banke d.d. Sarajevo

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Union Banke d.d. Sarajevo (Banka), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2019. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembar 2019. godine, njenu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u *dijelu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za pitanje u nastavku, pripremljen je opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obaveze opisane u *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*, uključujući i u odnosu na povezano pitanje. U skladu s tim, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući postupke koji se obavljaju za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o priloženim finansijskim izvještajima.

Aдекватnost rezervisanja za kreditne gubitke

Knjigovodstvena vrijednost datih kredita iznosi KM 256 miliona (ili 32% ukupne imovine) na dan 31. decembar 2019. godine. Kao što je opisano u Napomeni 4 Ključne računovodstvene procjene Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja, rezervisanja za kredite se određuju na osnovu primjene MSFI 9 Finansijski instrumenti.

Ovo je ključno revizijsko pitanje jer je značajna procjena uključena u određivanje rezervisanja za umanjeње vrijednosti kredita.

Razumjeli smo i ocijenili procese i kontrole za rezervisanja po osnovu kolektivnog umanjeња vrijednosti unutar kreditnog portfolija, kao i proces procjene umanjeња vrijednosti za individualno ocijenjene kredite.

Uključili smo stručnjake iz oblasti modeliranja kreditnog rizika i stručnjake iz oblasti informacionih sistema u područjima koja su zahtijevala njihovu stručnost (npr. pouzdanost podataka i model očekivanog kreditnog gubitka).

Izvještaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Ključna revizijska pitanja (*nastavak*)

Ključna područja procjene uključuju: tumačenje zahtjeva da se odredi umanjene vrijednosti po osnovu primjene MSFI 9, koje je uključeno u model očekivanog kreditnog gubitka Banke; identifikacija izloženosti sa značajnim pogoršanjem u kreditnom kvalitetu; pretpostavke korištene u modelu očekivanih kreditnih gubitaka kao što su finansijski položaj klijenta i očekivani budući novčani tokovi objelodanjeni u Napomeni 31. c) Upravljanje rizicima - Upravljanje kreditnim rizikom; procjene i pretpostavke korištene u mogućim scenarijima za individualno ocijenjene kredite za umanjene vrijednosti.

Mogući scenariji su bazirani na diskontovanim novčanim tokovima za individualno ocijenjene kredite i uključuju procjenu i kompleksna područja kao što su, indikatori umanjenja vrijednosti, vjerovatnoću relevantnih scenarija za procjene novčanih tokova i same procjene novčanih tokova, uključujući realizaciju kolaterala.

Za više informacija, pogledati Napomenu 31. c) Upravljanje rizicima - Upravljanje kreditnim rizikom priloženih finansijskih izvještaja.

Ocijenili smo tehnike modeliranja i metodologiju u odnosu na zahtjeve MSFI 9 Finansijski instrumenti. Dodatno, ocijenili smo razumnost i prikladnost značajnih pretpostavki korištenih u modelu za izračun rezervisanja za kreditne gubitke.

Provjerili smo uzorak izloženosti i sproveli procedure kako bismo ocijenili adekvatnost primjene značajnih parametara za značajno povećanje kreditnog rizika, mogućnost za Banku da koristi alternativne indikatore na osnovu dostupnosti historijskih podataka, pravovremenu identifikaciju izloženosti koje imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu i klasifikaciju instrumenata u Faze kreditnog kvaliteta u skladu sa MSFI 9 (preračun boniteta klijenata, provjera ulaznih parametara kao što su vjerovatnoća kašnjenja, dani kašnjenja, lista posmatranja, reprogrami).

Također smo provjerili matematičku preciznost izračuna menadžmenta za umanjene vrijednosti na uzorku kredita koji su obezvrijeđeni na kolektivnoj osnovi.

Vezano za individualno obezvrijeđene kredite, ocijenili smo kriterije za određivanje da li je događaj obezvrijeđen nastao te da li je postojao zahtjev da se izračuna iznos umanjenja vrijednosti na individualnoj osnovi.

Na uzorku individualno obezvrijeđenih kredita, razumjeli smo posljednje promjene kod dužnika i osnovu za određivanje rezervisanja za umanjene vrijednosti i razmotrili da li su ključne procjene bile adekvatne uzimajući u obzir okolnosti dužnika. Dodatno, testirali smo ključne ulazne parametre za izračun umanjenja vrijednosti uključujući očekivane buduće novčane tokove i njihovo vrijeme i procjenu uzetog kolaterala, i diskutovali sa menadžmentom da li su procjene ažurirane, u skladu sa strategijom koja se prati a u vezi sa određenim dužnikom i u skladu sa regulatornim smjernicama.

Također smo provjerili izračun menadžmenta za umanjene vrijednosti za matematičku tačnost i primjenu parametara na odabranim pojedinačno umanjenim kreditima.

Ocijenili smo adekvatnost objava uključenih u Napomeni 31. c) Upravljanje rizicima - Upravljanje kreditnim rizikom priloženih finansijskih izvještaja.

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti Uprave i Odbora za reviziju za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanjem, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupa, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je napravila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (*nastavak*)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

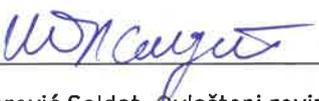
Mi komuniciramo s Odborom za reviziju u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući sve značajne nedostatke u unutrašnjoj kontroli koje utvrdimo tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Odboru za reviziju da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu neovisnost, kao i gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama. Između pitanja o kojima se komunicira s Odborom za reviziju, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Zvonimir Madunić, Direktor

Ivana Lazarević Soldat, ovlašteni revizor

28. februar 2020. godine

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Fra Anđela Zvizdovića 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Izveštaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2019.	2018.
Prihodi od kamata obračunati efektivnom kamatnom stopom	5	10.770	10.658
Rashodi od kamata obračunati efektivnom kamatnom stopom	6	(2.599)	(2.415)
Neto prihodi od kamata		8.171	8.243
Prihodi od naknada i provizija	7	2.784	2.649
Rashodi od naknada i provizija	8	(1.066)	(1.044)
Neto prihodi od naknada i provizija		1.718	1.605
Neto prihod po osnovu obezvređenja finansijske imovine	9	375	76
Neto prihod / (trošak) od finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	17	(182)	191
Neto prihod po osnovu kursnih razlika		167	192
Ostali poslovni prihodi	10	1.987	1.308
Ukupan poslovni prihod		12.235	11.615
Troškovi zaposlenih	11	(6.381)	(5.950)
Troškovi amortizacije	21, 22	(1.030)	(779)
Ostali rashodi	12	(4.244)	(4.353)
Ukupni operativni troškovi		(11.655)	(11.082)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		580	533
Porez na dobit	13	(257)	-
Gubici po osnovu odgođene porezne obaveze	13	(89)	-
NETO DOBIT ZA GODINU		234	533
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u izvještaj o bilansu uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uvjeti:</i>			
Efekti promjene obezvređenja finansijske imovine kroz ostali rezultat, neto		816	-
Efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali rezultat, neto		6.342	(1.029)
		7.158	(1.029)
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		7.392	(692)
Zarada po dionici (u KM)	14	0,11	0,24

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembar 2019. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
IMOVINA			
Novac i računi kod banaka	15	238.846	377.422
Obavezna rezerva kod Centralne banke	16	80.129	70.070
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak	17	372	553
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	18	196.490	102.571
Dati krediti i potraživanja	19	256.399	192.876
Ostala imovina i potraživanja	20	4.799	8.446
Materijalna, nematerijalna i imovina s pravom korištenja	21	18.919	18.293
Ulaganja u investicijske nekretnine	22	4.612	4.656
UKUPNA IMOVINA		800.566	774.887
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	23	1.353	2.443
Obaveze prema klijentima	24	700.433	697.433
Subordinirani dug	25	25.000	10.000
Rezervisanja	26	1.089	1.132
Ostale obaveze	27	3.810	2.391
UKUPNE OBAVEZE		731.686	713.399
KAPITAL			
Dionički kapital	28	44.098	44.098
Regulatorne rezerve		-	3.347
Revalorizacione rezerve		6.129	(1.029)
Zadržana dobit		18.652	15.072
UKUPAN KAPITAL		68.880	61.488
UKUPNO OBAVEZE I DIONIČKI KAPITAL		800.566	774.887

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 28. februara 2020. godine.

Vedran Hadžiahmetović

Predsjednik Uprave

Lejla Nurko

Direktor Sektora za računovodstvo i kontroling

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2019.	2018.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	580	533
<i>Usklađenje:</i>		
Amortizacija	1.030	779
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	(176)	154
Efekti promjena fer vrijednosti finansijske imovine priznate po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	182	191
Prihod od kamata od finansijske imovine kroz ostali rezultat priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(2.025)	(1.851)
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(365)	(412)
<i>Novčani tok prije promjena u operativnoj imovini i obavezama:</i>	(774)	(606)
Neto smanjenje / (povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke BiH	(10.057)	(7.025)
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije ispravke vrijednosti	(64.490)	(29.078)
Neto povećanje ostale imovine, prije ispravke vrijednosti	3.738	6.245
Neto smanjenje obaveza prema drugim bankama i finansijskim institucijama	(1.090)	1.901
Neto povećanje obaveza prema klijentima	3.000	112.137
Neto povećanje ostalih obaveza	884	(489)
	<u>(68.788)</u>	<u>83.055</u>
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	-	(561)
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	<u>(68.788)</u>	<u>82.524</u>
Ulagačke aktivnosti		
Prilivi od finansijske imovine koja se drži do dospelja, neto	-	1
Kupovina finansijske imovine kroz ostali rezultat	(91.784)	(24.522)
Primljena kamata od finansijske imovine kroz ostali rezultat	6.232	21.585
Nabavka materijalne imovine	(67)	(1.189)
Prilivi od prodaje materijalne imovine	649	6.657
Primljene dividende	365	412
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(84.605)</u>	<u>2.944</u>
Finansijske aktivnosti		
Otplata glavnice po najmovima	(183)	
Prilivi od subordiniranog duga	15.000	-
NETO NOVAC OSTVAREN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>14.817</u>	<u>-</u>
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	<u>(138.576)</u>	<u>85.468</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 1. JANUAR	<u>377.422</u>	<u>291.954</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 31. DECEMBRA	<u>238.846</u>	<u>377.422</u>

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Regulatorne rezerve	Revalorizacione rezerve za ulaganja	Zadržana dobit	Ukupno
31. decembar 2017.	34.098	3.347	196	15.866	53.507
Efekat implementacije MSFI 9				(1.327)	(1.327)
Korigovano početno stanje	34.098	3.347	196	14.539	52.180
Neto dobit	-	-	-	533	533
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(1.225)	-	(1.225)
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	(1.225)	533	(692)
<i>Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja/smanjenja kapitala</i>	10.000	-	-	-	10.000
31. decembar 2018.	44.098	3.347	(1.029)	15.072	61.488
Neto dobit	-	-	-	234	234
Prenos regulatornih rezervi za kreditne gubitke	-	(3.347)	-	3.347	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	7.158	-	7.158
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	7.158	234	7.392
31. decembar 2019.	44.098	-	6.129	18.653	68.880

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Union banka d.d. Sarajevo ("Banka") osnovana je 1955. godine kao filijala Jugoslovenske banke za spoljnu trgovinu. Do kraja 1989. godine Banka je poslovala u sastavu Jugobanke Beograd. Početkom 1990. godine banka se transformiše u samostalnu finansijsku instituciju kao dioničko društvo pod nazivom Jugobanka Jubbanka d.d. Sarajevo. Krajem 1992. godine Banka mijenja naziv u Union banka d.d. Sarajevo, a krajem 1997. godine Union banka se registruje kao pravni sljednik Jugobanke Jubbanke d.d. Sarajevo za područje Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH" ili „Federacija“).

U januaru 2018. godine, Banka je promijenila sjedište i nalazi se u ulici Hamdije Kreševljakovića 19, Sarajevo, Bosna i Hercegovina. Na dan 31. decembar 2019. godine Banka je imala 4 filijala u Sarajevu, Mostaru, Zenici i Tuzli, te 9 ekspozitura u Goraždu, Bihaću, Zavidovićima, Starom Gradu – Sarajevo, Novom Gradu – Sarajevo, Novom Sarajevu – Sarajevo, Ilidži, Konjicu i Travniku.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

- Primanje i plasiranje depozita,
- Primanje depozita po viđenju i oročenih depozita,
- Davanje dugoročnih i kratkoročnih kredita i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija,
- Novčane transakcije na međubankarskom tržištu,
- Platni promet u zemlji i inozemstvu,
- Kartično poslovanje,
- Pružanje bankarskih usluga putem mreže filijala u FBiH.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Maja Letica	Predsjednik od 20.05.2019. godine
Tihomir Ćurak	Predsjednik do 20.05.2019. godine
Damir Morić	Član do 20.05.2019. godine
Advija Alihodžić	Član
Maja Letica	Član do 20.05.2019. godine
Dražena Tunjić Pavlović	Član od 20.05.2019. godine
Aida Hadžigrahić	Član od 20.05.2019. godine

Uprava:

Vedran Hadžiahmetović	Predsjednik Uprave
Edin Mujagić	Član Uprave za rizike
Leon Begić	Član Uprave za operacije

Odbor za reviziju:

Muniba Eminović	Predsjednik do 25.10.2019. godine
Hajrudin Hadžović	Predsjednik od 25.10.2019. godine
Nermin Šahinović	Član
Dr. Lejla Demirović	Član od 25.10.2019. godine
Damir Šapina	Član od 25.10.2019. godine
Marko Čule	Član od 25.10.2019. godine
Adnan Rovčanin	Član do 25.10.2019. godine
Kenan Kapetanović	Član do 25.10.2019. godine
Munib Ovčina	Član do 25.10.2019. godine

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

Računovodstveni propisi primjenjivi u Federaciji temelje se na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji („Zakon“) (Službene novine 83/09). Društva sastavljaju i objavljuju svoje finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja standarda“), te Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“) koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde („IASB“ ili „Odbor“), koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06). Odluke o objavi standarda broj O-1/2-2017 od 13. januara 2017. godine i O-1/7-2017 od 24. maja 2017. godine su obvezujuće za razdoblja koja počinju 1. januara 2017. godine. Ove odluke uključuju MRS-ove, MSFI-jeve i tumačenja objavljena od strane Odbora u Plavoj knjizi („Blue book“) (izdanje 2016), poglavlje A i uključuju sve dopune i poboljšanja objavljena u 2016. godini. Svi naknadno objavljeni standardi i novi ili dopunjeni MSFI-jevi i tumačenja objavljena od strane Odbora nakon oktobra 2017. godine nisu prevedeni i objavljeni.

Tokom pripreme ovih MSFI finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine Banka je razmotrila da li primjena standarda objavljenih od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde koji su primjenjivi na tekuću godinu, a još nisu prevedeni i objavljeni u FBiH rezultira materijalnim odstupanjem od relevantne primjenjive lokalne regulative.

Banka je zaključila da ovo nije slučaj, stoga je mišljenje rukovodstva da ovi MSFI finansijski izvještaji također zadovoljavaju zakonsku obavezu Banke da objavljuje finansijske izvještaje u skladu sa primjenjivom relevantnom lokalnom računovodstvenom regulativom.

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim ukoliko je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u tekstu.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu objelodanjeni su u napomeni 2.2., a Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, objelodanjeni su u napomeni 2.3.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izvještaji Banke su iskazani u hiljadama konvertibilnih maraka. Marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2.2. Izmjene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primjena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sljedećih izmjenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2019. godine:

MSFI 16 Lizing

Standard je primjenljiv počev od ili poslije 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše principe za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje lizinga za obje strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahtijeva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izvještajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromijenjeno. Pogledati napomenu 3. m) za efekte primjene ovog standarda i detaljna objelodanjivanja.

MSFI 9: Funkcija pretplate sa negativnom nadoknadom (izmjena i dopuna)

Izmjene i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjena i dopuna omogućava da finansijska imovina sa funkcijom pretplate koja dozvoljava ili zahtijeva od ugovorne strane u ugovoru ili da plati ili primi razumnu kompenzaciju za raniji raskid ugovora (tako da iz perspektive vlasnika imovine može biti "negativne nadoknade"), da bude vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali rezultat. Menadžment je procijenio da usvajanje ovih izmjena nije imalo značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MRS 28: Dugoročna ulaganja u pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune)

Izmjena i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene i dopune se odnose na to da li mjerenje, osobito zahtjevi za umanjenje (ispravku) vrijednosti, dugoročnih ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate koji, u suštini, čine dio "neto investicije" u pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu, treba da budu regulisani MSFI 9, MRS 28 ili kombinacijom oba. Izmjene i dopune objašnjavaju da Društvo treba da primjeni MSFI 9 Finansijski instrumenti, prije nego što primjeni MRS 28, na dugoročna ulaganja za koje se ne primjenjuje metod kapitala (equity metod). U primjeni MSFI 9, entitet ne uzima u obzir bilo kakva prilagođavanja knjigovodstvenog iznosa dugoročnih ulaganja koji proističu iz primjene MRS 28. Menadžment je procijenio da usvajanje ovih izmjena nije imalo značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

IFRIC tumačenje 23: Neizvjesnost u pogledu tretmana poreza na dobit

Tumačenje stupa na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Tumačenje se odnosi na računovodstveni tretman poreza na dobit, u okolnostima kada poreski tretman podrazumijeva neizvjesnost koja utiče na primjenu MRS 12. Tumačenje pruža smjernice za razmatranje neizvjesnih poreskih tretmana (pojedinačno ili u cjelini), potencijalno ispitivanje od strane poreskih vlasti, kao i prikladne metode za reflektovanje tih neizvesnosti i računovodstveno obuhvatanje usljed promjene okolnosti i činjenica. Menadžment je procijenio da usvajanje ovog tumačenja nije imalo značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MRS 19: Izmjene, ograničenje ili izmirenja plana primanja zaposlenih (Izmjena)

Izmjene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene standarda uslovljavaju entitete da uzimaju u obzir ažurirane aktuarske pretpostavke kako bi utvrdili tekuće troškove i neto kamatu za preostali period godišnjeg izvještavanja nakon što je na snagu stupila izmjena, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih. Izmjene standarda takođe pojašnjavaju kako računovodstvo za izmjene, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih utiče na primjenu zahtjeva za ograničenje imovine. Menadžment je procijenio da usvajanje ovih izmjena nije imalo značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2.2. Izmjene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primjena obavezni u tekućoj godini (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2015 – 2017**, koji predstavlja skup izmjena i dopuna MSFI. Izmjene i dopune su primjenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2019. godine sa mogućnošću ranije primjene. Menadžment je procijenio da usvajanje ovih izmjena i dopuna nije imalo značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani:** Izmjene i dopune MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se odmjerava interes koji ima u tom poslu. Sa druge strane, izmjene i dopune u okviru MSFI 11 objašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslom koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno odmjeravanje cjelokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
- **MRS 12 Porez na dobit:** Izmjene i dopune standarda, razjašnjavaju da posljedice plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital, na porez na dobit, treba da budu priznate uzimajući u obzir gdje su priznate prošle transakcije ili događaji koji su generisali raspodjeljivu dobit.
- **MRS 23 Troškovi pozajmljivanja:** Izmjene i dopune standarda, razjašnjavaju 14. pasus standarda, kada je sredstvo spremno za svoju namijenjenu upotrebu ili prodaju, a troškovi pozajmljivanja, koji su direktno u vezi sa sredstvom, ostanu neplaćeni – treba da budu uključeni u finansijske obaveze entiteta.

2.3. Standardi koji su izdati od strane Odbora za Međunarodne standarde, ali ne i prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji, te još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Izmjena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva

Izmjene i dopune ukazuju na poznato neslaganje zahtjeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posljedica izmjena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje bez obzira da li je riječ o zavisnom društvu ili ne. Djelimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva dio zavisnog društva. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primjene ovog standarda na neodređeno vrijeme čekajući ishod istraživanja vezano za primjenu metoda učešća. Menadžment je procijenio da usvajanje izmjena ovog standarda neće imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izvještavanje, uvođenje standarda, smjernice potrebne onima koji pripremaju dosljedne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumiju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmjene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmjene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmjenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmjene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primjenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine. Menadžment je procijenio da usvajanje Konceptualnog okvira za izvještavanje neće imati značajniji uticaj na finansijska izvještaje Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2.3. Standardi koji su izdati od strane Odbora za Međunarodne standarde, ali ne i prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji, te još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmjena)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmjene u Definiciji biznisa (Izmjene u MSFI 3) sa ciljem rješavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmjene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izvještajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Menadžment je procijenio da efekti ovih izmjena neće imati značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmjene)

Izmjene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primjenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opšte namjene donose na osnovu tih finansijskih izvještaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izvještava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmjene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Menadžment je procijenio da efekti ovih izmjena neće imati značajniji uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Reforma referentne kamatne stope - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmjene i dopune)

Izmjene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020., te se moraju primjenjivati retrospektivno. Ranija primjena je dozvoljena. U septembru 2019. IASB je objavio izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS 39 i MSFI-ja 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izvještavanje. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla utjecati na finansijsko izvještavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zamijeni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Objavljene izmjene se bave pitanjima koja utječu na finansijsko izvještavanje u razdoblju prije zamjene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahtjeve računovodstva zaštite u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmjene i dopune osigurale su privremene olakšice, primjenjive na sve odnose zaštite, koji su izravno pod utjecajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva zaštite tijekom razdoblja neizvjesnosti prije zamjene postojećeg referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmjene MSFI-ja 7 Finansijski instrumenti: Objavljivanja u vezi dodatnih objavljivanja oko neizvjesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Menadžment je ocijenio da usvajanje navedenih izmjena i dopuna neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja: Klasifikacija obaveza kao tekućih ili netekućih (Izmjene)

Izmjene su na snazi za godišnje periode izvještavanja koj počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primjena. Cilj izmjena je promovisati dosljednost u primjeni zahtjeva pomažući kompanijama da utvrde da li se u izvještaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvjesnim datumom podmirenja trebaju klasificirati kao tekuće ili dugoročne. Izmjene i dopune utječu na predstavljanje obaveza u izvještaju o finansijskom položaju i ne mijenjaju postojeće zahtjeve oko mjerenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva objavljuju o tim stavkama. Također, izmjene i dopune razjašnjavaju zahtjeve za klasifikacijom duga koji Banka može podmiriti izdavanjem vlastitih kapitalnih instrumenata. Menadžment je ocijenio da usvajanje navedenih izmjena neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Priznavanje prihoda od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve naknade na plaćene i primljene stavke koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcija i ostalih premija ili popusta) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine/obaveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg perioda.

b) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene

c) Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

d) Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

e) Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji se direktno pripisuju sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

Finansijska imovina

Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Mjerenje finansijske imovine i obaveza

Banka klasifikuje svu svoju finansijsku imovinu na osnovu poslovnog modela za upravljanje imovinom i ugovornih odredbi imovine, mjerenih po:

1. Vrednovanje metodom amortiziranog troška („AC“),
2. Vrednovanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka („FVPL“), i
3. Vrednovanje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit („FVOCI“).

Klasifikacija finansijskih instrumenata u pojedinu kategoriju računovodstvenog mjerenja ovisi o poslovnom modelu u kojem se pojedini instrument stiče, karakteristikama ugovorenih novčanih tokova, ali i opcijama fer vrednovanja koja su predviđena MSFI 9.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina	Početna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija po MSFI 9
Novčana sredstva	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Depoziti kod drugih institucija	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Plasmani drugim bankama	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Kredit	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Dužnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Dužnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina koja se drži do dospelja	Amortizirani trošak
Vlasnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Vlasnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	Fer vrijednost kroz bilans uspjeha
Ostala finansijska imovina	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, trošak transakcije i ostalih premija i rabata) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit, plasirani depoziti i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu a nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Banka mjeri kredite, plasirane depozite i ostala potraživanja po amortizovanom trošku ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- Finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela sa ciljem da se drži u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju na određene datume novčane tokove koji su isključivo rezultat isplate glavnice i kamate (SPPI) na iznos neotplaćene glavnice.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Procjene poslovnih modela

Poslovni model se utvrđuje na nivou koji odražava način zajedničkog upravljanja grupama finansijske imovine radi ostvarenja određenog poslovnog cilja, kao što su:

- Kako su učinak rada poslovnog modela i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela ocjenjeni i kako se izvještavaju ključnom osoblju rukovodstva,
- Rizici koji utiču na efikasnost rada poslovnog modela (kao i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela) i naročito kako se upravlja tim rizicima,
- Kako se određuju naknade prema rukovodiocima (na primjer, da li je naknada zasnovana na fer vrijednosti sredstva kojim se upravlja ili na osnovu prikupljenih ugovorenih novčanih tokova),
- Očekivana učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje su takođe važni aspekti procjene Banke.

Poslovni model odnosi se na način na koji se upravlja finansijskom imovinom radi stvaranja novčanih tokova. Drugim riječima, poslovnim modelom određuje se hoće li novčani tokovi nastati prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili i od jednog i od drugog. Stoga se ta ocjena ne provodi na osnovu scenarija koje se ne može razumno očekivati, kao što su „najgori mogući” scenarij ili scenarij „stresnih uslova”.

Ukoliko su novčani tokovi nakon inicijalnog priznavanja realizovani na drugačiji način od prvobitnih očekivanja Banke, Banka ne mijenja klasifikaciju preostalih finansijskih sredstava koja se nalaze u poslovnom modelu, ali uzima u obzir ove informacije kada procjenjuje novonastala ili tek kupljena finansijska sredstva.

Koraci u postupku klasifikacije finansijskih instrumenata su:

1. Određivanje radi li se o modifikaciji finansijskih instrumenata,
2. Određivanje prirode bilansne stavke koja se stiče,
3. Određivanje vrste pojedinog finansijskog instrumenta koji se stiče,
4. Određivanje radi li se o instrumentu koji sadrži značajan kreditni rizik u trenutku sticanja,
5. Određivanje poslovnog modela za koji se pojedini finansijski instrument stiče („BM“),
6. Određivanje karakteristika ugovorenih novčanih tokova za pojedini finansijski instrument koji se stiče („SPPI“),
7. Postupak reklasifikacije finansijskih instrumenata.

SPPI test (engl. solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding – test provjere ugovornog toka novca plaćanja jedino po osnovi glavnice i kamata)

Drugi korak u procesu klasifikovanja je da banka procjenjuje ugovorne uslove finansiranja za identifikaciju da li ispunjavaju SPPI test.

Određivanje karakteristika ugovorenih novčanih tokova za pojedini finansijski instrument koji se stiče provodi se isključivo i samo za dužničke instrumente i to one koji nisu dobili status POCI imovine.

Ovo određivanje se provodi u svrhu ocjenjivanja da li uslovi ugovoreni za pojedinu stavku finansijske imovine predstavljaju novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice na određene datume.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Ugovoreni uslovi koji uvode minimiziranu izloženost rizicima ili nestalnost u ugovorenim novčanim tokovima koji nisu povezani sa osnovnim ugovorom o kreditu, ne dovode do ugovorenih novčanih tokova koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos. U takvim slučajevima, finansijsko sredstvo se mora mjeriti po FVPL.

Banka vrši procjenu ugovornih uslova prema osnovnim segmentima portfolija (dugoročni krediti pravnim licima, kratkoročni krediti pravnim licima, krediti fizičkim licima, kreditne kartice, prekoračenja po tekućem računu, dužnički vrijednosti papiri i ostala finansijska aktiva).

Svi dužnički finansijski instrumenti zadovoljavaju karakteristike testa. Na datum izvršene procjene, kao i na datum izvještaja, Banka nema imovine koja ispunjava status POCI.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina se na ovaj način klasifikuje ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Banka drži zajedno, i koja se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjena za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Banke ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja imovine na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultatnom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o bilansu uspjeha.

Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Obveznice i trezorski zapisi sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospijea, za koje Banka ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospijea, klasifikuju se po amortizovanom trošku. Knjiže se po fer vrijednosti koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Određene dionice, i vladine obveznice i trezorski zapisi vrednuju se određivanje fer vrijednosti i priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak. U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se vrednuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajnu finansijske teškoće strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta ispravke vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta vrednovanih po fer vrijednosti ostalu sveobuhvatnu dobit, ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

f) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjениh za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Banka nema finansijske obaveze po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

f) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

g) Materijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2019.	2018.
Građevinski objekti	1,3%	1,3%
Računari	20%	20%
Vozila i oprema	10%-15%	10%-20%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

g) Materijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se dosadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

h) Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu i obračunava se na osnovu procijenjenog životnog vijeka sredstva, korištenjem linearne metode kako slijedi:

Zgrade 1,3%

i) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

j) Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda FBiH (na federalnom i kantonalnom nivou).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

j) Naknade zaposlenicima (nastavak)

Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 6 prosječne mjesečne plate zaposlenog ili 6 prosječne plate na nivou FBiH prema posljednjem objavljenom izvještaju Federalnog zavoda za statistiku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije. Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

k) Preračunavanje stranih valuta

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2019.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,747994 KM
31. decembar 2018.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,707552 KM

l) Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

lj) Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

lj) Kapital i rezerve (nastavak)

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA"), te nije raspodjeljiva.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Aktiva koja se klasifikuje u skladu sa odredbama FBA Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka raspoređuje se u odgovarajuće grupe ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju specifična i opšta rezervisanja.

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

m) Najmovi

MSFI 16 definira najam kao ugovor na osnovu kojeg najmodavac prenosi na najmoprimca pravo korištenja neke imovine (predmeta najma) u dogovorenom periodu uz naknadu. Da bi se neki ugovor smatrao ugovorom o najmu potrebno je da najmoprimac ima slobodu raspolaganja iznajmljenom imovinom, tako da najmodavac nema mogućnost da određuje način i svrhu korištenja imovine te da je riječ o materijalnoj imovini. Ovim standardom se pružaju smjernice za lakšu identifikaciju najmova njihovom razlikovanju od ugovora o uslugama.

Od primjene MSFI 16 izuzeti su:

- Kratkoročni najmovi (do 12 mjeseci)
- Najmovi male vrijednosti (najam male vrijednosti identifikuje se na osnovu vrijednosti samog predmeta najma – do KM 10.000,00, a ne troška najma).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

m) Najmovi (nastavak)

Od 01. januara 2019.g. najmoprimci su u obavezi sredstva koja uzimaju u najam evidentirati kao imovinu i kao obavezu u svojim poslovnim knjigama, uz naknadnu evidenciju troška amortizacije (model troška) i troška kamate. Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih budućih plaćanja u periodu trajanja najma. Plaćanje se diskontuje primjenom inkrementalne kamatne stope. Inkrementalna stopa je ona kamatna stopa koju bi najmoprimac morao platiti da u sličnom roku i uz slične garancije posudi sredstva neophodna za nabavku imovine iste vrijednosti kao imovine s pravom korištenja u jednakom ekonomskom okruženju.

Diskontovanjem se utvrđuje sadašnja vrijednost svih budućih plaćanja po osnovu najmu (novčanih tokova):

$$PV = \frac{FV}{(1 + i)^n}$$

Gdje je:

PV – sadašnja vrijednost

FV – buduća vrijednost

i – inkrementalna kamatna stopa

n – period trajanje najma

Na 1. januar 2019. godine, Banka je izvršila tranziciju na MSFI 16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Usporedni podaci iz prethodne godine nisu korigovani.

Banka je izabrala da koristi izuzeća, koja su predložena standardom, na ugovore o zakupu za koje se zakup završava u roku od 12 meseci od datuma inicijalne primjene, kao i na ugovore o zakupu za koje se predmetno sredstvo može smatrati sredstvom male vrijednosti. Banka ima ugovore o zakupu određene kancelarijske opreme (tj. personalnih računara, mašina za štampanje i fotokopiranje) koje se smatraju sredstvima male vrijednosti.

Slijedeće kategorije lizinga su identifikovane, gdje kao posljedica promjene MSFI 16 od 1. januara 2019. godine, ugovori koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada se kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom: nekretnine, tehnička oprema i vozila.

Prilikom prve primjene MSFI 16, pravo na korištenje sredstva lizinga je generalno mjereno u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći prosječnu inkrementalnu stopu zaduživanja od 4%. Prva primjena je rezultirala evidentiranjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 790 hiljada KM i, shodno tome, prava na korištenje sredstva u iznosu od 790 hiljada KM u izvještaju o finansijskom položaju na 1. januar 2019. godine.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3, Uprava je obavezna da prosudi, procijeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora.

Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3, Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3, na kraju svakog izvještajnog perioda, Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Metodologija za mjerenje umanjenja vrijednosti kredita i ostale finansijske aktive, usklađena sa zahtjevima MSFI 9 se primjenjuje u izradi finansijskih izvještaja od 01.01.2018. godine. Uvođenje MSFI 9 nije stavilo van snage prethodne regulatorne odredbe, te je i dalje ostala obaveza primjenjivanja pravila i kriterija klasifikacije aktive, formiranje i održavanje RKG, odnosno vođenje adekvatnih internih evidencija RKG u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Banka najprije procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene grupnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogenu grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o historijskom gubitku za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- informacije o stopama historijskog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene grupe;
- iskustvo o historijskom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koji se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Za kreditni portfolio pravnih lica u statusu izmirenja obaveza umanjenja vrijednosti se obračunavaju na grupnoj osnovi, a kreditni portfolio ovog segmenta u statusu neizmirenja obaveza (default) podrazumjeva izračun umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi.

Kreditni fizičkim licima podrazumjevaju grupnu procjenu umanjenja vrijednosti, izuzev izloženosti koje su iznad praga značajnosti definisanog Metodologijom, a ispunjavaju status neizmirenja obaveza.

Kreditni portfolio pravnih lica segmentiran je na grupe kratkoročnih i dugoročnih kredita i u skladu sa navedenim izvršena je kalkulacija parametara PD i CR za svaku od navedenih kategorija.

Portfolio fizičkih lica segmentiran je u grupe kredita fizičkim licima¹, kreditne kartice, prekoračenja po tekućim računima.

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 32, Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu.

Finansijski instrumenti, izuzev finansijske imovine priznate po amortizovanom trošku, vrednovani su korištenjem metode diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Uvažavajući činjenicu da ne postoji aktivno sekundarno tržište za portfolio vrijednosnih papira, Banka se umjesto tržišne metode opredjelila za metodu diskontovanog novčanog toka. Diskont se radi primjenom ponderisane prosječne kamatne stope na aktivne vrijednosne papire sa sličnim karakteristikama (rok dospjeća, emitent).

¹Za portfolio kredita odobren sa junom 2012. godine iznos ECL iznosi 100% iznosa potraživanja, zbog nemogućnosti oporavka ove skupine kredita

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD KAMATA OBRAČUNATI EFEKTIVNOM KAMATNOM STOPOM

	2019.	2018.
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	5.077	6.080
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	3.663	2.728
Kamate na finansijsku imovinu kroz ostali rezultat	2.025	1.850
Kamate na plasmane kod drugih banaka	5	-
	<u>10.770</u>	<u>10.658</u>

6. RASHODI OD KAMATA OBRAČUNATI EFEKTIVNOM KAMATNOM STOPOM

	2019.	2018.
Kamate za sredstva iznad obaveznih rezervi u CBBH	1.164	660
Kamate na depozite pravnih lica	796	1.015
Kamate na depozite stanovništva	531	544
Negativne kamate na plasmane kod drugih banaka	47	5
Najmovi po MSFI 16	28	-
Kamate na uzete kredite	21	189
Negativna kamata na vrijednosne papire	12	2
	<u>2.599</u>	<u>2.415</u>

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2019.	2018.
Naknade od transakcija platnog prometa	2.228	2.056
Naknade po vanbilansnim poslovima	231	229
Naknade od konverzija	177	223
Ostali prihodi od naknada i provizija	148	141
	<u>2.784</u>	<u>2.649</u>

8. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2019.	2018.
Elektronsko bankarstvo i SWIFT	684	613
Unutrašnji platni promet	368	353
Garancije	14	78
	<u>1.066</u>	<u>1.044</u>

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. NETO PRIHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKE IMOVINE

	2019.	2018.
Smanjenje / (povećanje) ispravke vrijednosti kredita datih klijentima (Napomena 19)	967	(152)
Smanjenje rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze (Napomena 26)	241	203
Smanjenje / (povećanje) ispravke vrijednosti finansijske imovine kroz ostali rezultat (Napomena 18)	(816)	-
Smanjenje / (povećanje) umanjjenja vrijednosti za novčana sredstva (Napomena 15)	(16)	25
	<u>375</u>	<u>76</u>

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi po osnovu zakupa	334	311
Dividende	365	412
Ostalo	111	112
Smanjenje / (povećanje) rezervisanja za naknade zaposlenima, neto (Napomena 26)	(143)	24
Smanjenje / (povećanje) rezervisanja za sudske sporove, neto (Napomena 26)	(55)	70
Dobit od prodaje materijalne imovine	649	104
Naplaćena otpisana potraživanja	727	275
	<u>1.987</u>	<u>1.308</u>

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2019.	2018.
Neto plate	3.149	2.954
Porezi i doprinosi	2.310	2.154
Ostalo	922	842
	<u>6.381</u>	<u>5.950</u>

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koja je završila 31. decembra 2019., odnosno 31. decembra 2018. bio je 199, odnosno 196.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. OSTALI RASHODI

	2019.	2018.
Troškovi usluga	1.432	1.363
Održavanje	735	720
Osiguranje	558	476
Reklama i reprezentacija	380	375
Telekomunikacijski troškovi	251	279
Troškovi energije	243	254
Zakupnina	1	217
Ostali porezi i doprinosi	207	191
Troškovi materijala	175	163
Putni troškovi	12	10
Ostali troškovi	249	254
Povećanje umanjnja vrijednosti ostale imovine (Napomena 20)	-	51
	4.244	4.353

13. POREZ NA DOBIT

	2019.	2018.
Dobit prije poreza na dobit	580	533
Porez na dobit po stopi od 10%	58	53
Efekti nepriznatih rashoda/prihoda	199	(53)
Gubici po osnovu odgođene porezne obaveze	89	-
Tekući i odgođeni porez na dobit	346	-
Efektivna stopa poreza na dobit	60%	-

U 2019. godini Banka je uključila kapitalni dobitak po osnovu formiranih rezervi za kreditne gubitke u redovan osnovni kapital banke i na isti obračunala porez na dobit u tekućoj godini.

14. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2019.	2018.
Dobit na raspolaganju dioničarima ('000 KM)	234	533
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	2.204.921	2.240.921
Osnovna zarada po dionici (u KM)	0,11	0,24

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata jer Banka nije izdala finansijske instrumente koji bi razrijeđivali osnovnu zaradu po dionici.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. NOVAC I RAČUNI KOD BANAKA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	212.567	355.561
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	12.720	13.027
Novac u trezoru Banke	11.715	6.803
Novac na bankomatima	1.905	2.072
	238.906	377.463
Manje: Umanjenje vrijednosti (Napomena 9)	(57)	(41)
	238.846	377.422

Promjene na umanjuju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	41	66
Neto (smanjenje) / povećanje umanjnja vrijednosti (Napomena 9)	16	(25)
Stanje na kraju godine	57	41

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obavezna rezerva kod CBBH	80.129	70.070
	80.129	70.070

Promjene na umanjuju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2019	2018
Stanje na početku godine	3	-
(Povećanje)/Otpuštanje umanjnja vrijednosti (Napomena 9)	-	3
Stanje na kraju godine	3	3

Minimalna obavezna rezerva izračunata je kao procenat od prosječnog stanja primljenih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom prethodnih 10 kalendarskih dana držanja obaveznih rezervi. Stope minimalne obavezne rezerve su iznosile 10% od ukupnih depozita i kredita.

Kamatna stopa na sredstva obavezne rezerve u 2019. godini je iznosila je od -0,2% do -0,5%, a u 2018. godini iznosila -0,2%.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. FINANSIJSKA IMOVINA PRIZNATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBITAK ILI GUBITAK

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
JUBMES banka d.d. Beograd, Srbija	372	553
	372	553

Kretanje fer vrijednosti dionica bilo je kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	553	362
Dobit/(gubitak) od usklađivanja fer vrijednosti	(182)	191
Stanje na kraju godine	372	553

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI REZULTAT

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija FBiH	191.789	98.257
Kanton Sarajevo	692	501
JP Autoceste FBiH	3.221	3.201
	195.702	101.959
Obračunata kamata	308	160
	196.010	102.119
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo	427	427
Sarajevo-Osiguranje d.d. Sarajevo	32	15
S.W.I.F.T. Belgija	21	10
	480	452
	196.490	102.571

Kretanja vrijednosti ove imovine bila je kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	102.571	97.504
Kupovine tokom godine	92.612	26.210
Kamata (Napomena 5)	2.025	1.850
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti (kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit)	6.342	(1.029)
Naplata glavnice i kamate	(6.244)	(21.964)
Povećanje umanjjenja vrijednosti (Napomena 9)	(816)	-
Stanje na kraju godine	196.490	102.571

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI REZULTAT (nastavak)

Tokom 2019. godine Banka je kupila:

- 190 komada obveznica izdatih od Kantona Sarajevo nominalne vrijednosti 190 hiljada KM; kamata na obveznice iznosi 2,60% godišnje, datum dospijeca 05. mart 2022 godine
- 10.000 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 10 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 0,75% godišnje, datum dospijeca 29. maj 2026 godine;
- 30.000 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 30 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 0,80% godišnje, datum dospijeca 10. juli 2029 godine;
- 10.000 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 30 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 0,30% godišnje, datum dospijeca 16. oktobar 2026 godine;
- 300 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 300 hiljada KM; kamata na obveznice iznosi 0,75% godišnje, datum dospijeca 29. maj 2026 godine
- 24.000 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 24 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 0,05% godišnje, datum dospijeca 04. decembar 2022 godine;
- 1 830 komada trezorskih zapisa izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 18,3 miliona KM; kamata na trezorske zapise iznosi -0,195% godišnje, datum dospijeca 23. juli 2020. godine.

19. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
<i>Dugoročni krediti</i>		
Pravna lica	99.488	87.113
Fizička lica	114.350	71.266
Manje: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(34.430)	(40.646)
	<u>179.408</u>	<u>117.733</u>
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Pravna lica	57.167	50.194
Fizička lica	3.231	3.107
Više: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	34.430	40.646
	<u>94.828</u>	<u>93.947</u>
<i>Ukupno krediti prije umanjenja vrijednosti</i>	<u>274.236</u>	<u>211.680</u>
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(10.311)	(10.407)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(7.526)	(8.397)
	<u>256.399</u>	<u>192.876</u>

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (nastavak)

Promjene na umanjuju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	18.804	18.652
Neto povećanje / smanjenje umanjena vrijednosti (Napomena 9)	(967)	152
Stanje na kraju godine	17.837	18.804

Analiza bruto kredita prije umanjena vrijednosti po privrednim granama:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Stanovništvo	117.570	74.373
Rudarstvo i industrija	59.311	57.175
Trgovina	43.233	27.365
Građevinarstvo	18.422	16.917
Administracija, druge javne usluge	15.671	16.495
Finansije	4.636	2.818
Ugostiteljstvo i turizam	4.441	3.813
Trgovina nekretninama	3.440	5.888
Poljoprivreda	3.376	414
Saobraćaj i komunikacije	2.909	5.173
Energetika	43	42
Ostalo	1.184	1.207
	274.236	211.680

Iznoski predstavljeni u gornjoj tabeli uključuju glavnice kredita uvećanu za potraživanje po kamatama i umanjenu za unaprijed naplaćene naknade na dan 31. decembar 2019. godine, odnosno 31. decembra 2018. godine.

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	2019.	2018.
Pravna lica	2,86%	3,07%
Fizička lica	3,97%	4,66%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja od Vlade	3.298	6.558
Namjenski depozit	910	955
Potraživanja za naknade	136	254
Potraživanja za porez na dobit	300	561
Unaprijed plaćeni troškovi	164	134
Zalihe	11	15
Stečena materijalna imovina (kolateral)	-	48
Ostala potraživanja	784	820
	5.601	9.345
Manje: Umanjenje vrijednosti	(802)	(899)
	4.799	8.446

Promjene na umanjuju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	899	950
Povećanje / smanjenje umanjenja vrijednosti otpis potraživanja bez efekata na BU (otpis)	(97)	(51)
Stanje na kraju godine	802	899

Potraživanja od Vlade se odnosi na preostali dio ugovorne cijene za prodaju zgrade Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, zastupano po Službi za zajedničke poslove Institucija Bosne i Hercegovine, i naplata se očekuje u dvije jednokratne godišnje rate.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. MATERIJALNA, NEMATERIJALNA I IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Građevinski objekti i zemljište	Namještaj i oprema	Vozila	Kompjuterska oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Nematerijalna imovina	Investicije u toku	Poslovni prostori s pravom korištenja (MSFI 16)	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST									
Na dan 31. decembra 2017.	8.369	1.649	399	819	277	737	14.955	-	27.205
Povećanja	-	-	-	-	-	-	1.381	-	1.381
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenos na investicijske nekretnine	-	-	-	-	-	-	(3.558)	-	-
Prenos (sa) / na	11.460	955	44	249	-	70	(12.778)	-	-
Otpisi / prodaja	-	-	-	(3)	-	-	-	-	(3)
Na dan 31. decembra 2018.	19.829	2.604	443	1.065	277	807	-	-	25.025
Efekat primjene MSFI 16	-	-	-	-	-	-	-	790	790
Povećanja	-	-	-	-	-	-	799	-	799
Prenos (sa) / na	17	137	87	75	52	115	(483)	-	-
Prijenos na investicijske nekretnine	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi / prodaja	-	(11)	-	(44)	-	-	-	-	(55)
Na dan 31. decembra 2019.	19.846	2.730	530	1.096	329	922	316	790	26.559
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI									
Na dan 31. decembra 2017.	3.931	943	226	590	34	286	-	-	6.010
Amortizacija	204	241	60	148	65	4	-	-	722
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2018.	4.135	1.184	286	738	99	290	-	-	6.732
Amortizacija	226	281	60	124	14	75	-	183	963
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi / prodaja	-	(11)	-	(44)	-	-	-	-	(55)
Na dan 31. decembra 2019.	4.361	1.454	346	818	113	365	-	183	7.640
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST									
Na dan 31. decembra 2019.	15.485	1.276	184	278	216	557	316	607	18.919
Na dan 31. decembra 2018.	15.694	1.420	157	327	178	517	0	0	18.293

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

	Zgrade
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 31. decembra 2017.	1.573
Prenos (Napomena 21)	3.558
Stanje 31. decembra 2018.	5.131
Prenos	24
Stanje 31. decembra 2019.	5.155
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI	
Stanje 31. decembra 2017.	417
Trošak amortizacije	24
Umanjenje vrijednosti	34
Stanje 31. decembra 2018.	475
Trošak amortizacije	67
Stanje 31. decembra 2019.	542
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
Stanje 31. decembra 2019.	4.612
Stanje 31. decembra 2018.	4.656

Fer vrijednost investicijskih nekretnina

Fer vrijednost investicijskih nekretnina Banke bila je kako slijedi:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Građevinski objekti	1.262	1.262
	1.262	1.262

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke na dan 31. decembra 2017. godine izvršeno je od strane Muharema Karamujića, nezavisnog procjenitelja koji nije u vezi sa Bankom, a ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama. Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je dohodovnom metodom-generalna metoda kapitalizacije, a za metodu provjere korištena je metoda komparacije. Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine, odnosno nisu izvršene nove procjene, kao ni za investicijsku nekretninu koja je aktivirana u decembru 2018. godine (neto sadašnja vrijednost na dan 31. decembra 2019. godine 3.474 hiljada KM) a odnosi se na iznajmljeni dio centrale Banke.

Mjerenje fer vrijednosti ostalih nekretnina Banke na dan 31. decembra 2017. godine izvršeno je od strane Hukić Edibe, nezavisnog procjenitelja koji nije u vezi sa Bankom, a ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama. Fer vrijednost ostalih nekretnina utvrđena je korištenjem tržišnog pristupa koji reflektuje trenutnu vrijednost na tržištu uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i ostale faktore (faktor lokacije, upotrebljivosti, kvaliteta i ostale faktore). Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. OBAVEZE PREMA DRUGIM BANKAMA I FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Depoziti po viđenju:		
U domaćoj valuti	1.348	2.441
U stranim valutama	5	2
	<u>1.353</u>	<u>2.443</u>

24. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Depoziti po viđenju:		
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	234.863	462.828
U stranim valutama	6.998	13.974
	<u>241.861</u>	<u>476.802</u>
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	40.834	35.361
U stranim valutama	12.824	12.597
	<u>53.658</u>	<u>47.958</u>
<i>Namjenski depoziti:</i>		
U domaćoj valuti	283.109	98.686
U stranim valutama	226	223
	<u>283.335</u>	<u>98.909</u>
	<u>578.854</u>	<u>623.669</u>
Oročeni depoziti:		
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	60.954	9.088
U stranim valutama	5.867	5.867
	<u>66.821</u>	<u>14.955</u>
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	15.103	15.161
U stranim valutama	24.913	25.183
	<u>40.016</u>	<u>40.344</u>
<i>Namjenski depoziti:</i>		
U domaćoj valuti	14.292	17.957
U stranim valutama	446	508
	<u>14.741</u>	<u>18.465</u>
	<u>121.579</u>	<u>73.764</u>
	<u>700.433</u>	<u>697.433</u>

Kamatne stope na depozite po viđenju banaka bile su od -1% do 0,01% (2018: 0,00%), a kamratne stope na oročene depozite su iznosile 0,81% (2018: 0,00%).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. SUBORDINIRANI DUG

Između Vlade FBiH, koju zastupa Ministarstvo finansija FBiH, i Banke 30. marta 2018. godine potpisan je Ugovor o kreditu po subordiniranim uslovima u iznosu od 10 miliona KM. Dana 21. marta 2019 godine potpisan je Ugovor o kreditu po subordiniranim uslovima u iznosu od 15 miliona KM, pod istim uslovima. Rok dospijea kredita po ovom Ugovoru je 20 godina od dana uplate cjelokupnog iznosa sredstava. Povrat kredita se vrši jednokratno. Kamatna stopa je fiksna i iznosi 0,10% godišnje.

26. REZERVISANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Rezervisanje za zaposlene	544	401
Rezervisanje za sudske sporove	125	70
Rezervisanje za potencijalne i preuzete obaveze	421	661
	1.089	1.132

Promjene u rezervisanjima bile su kako slijedi:

	Naknade zaposlenim	Potencijalne i preuzete obaveze	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2017.	432	864	-	1.296
Dodatna rezervisanja (Napomena 10.)	24	2.074	70	2.371
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 9.)	-	(2.277)	-	(2.277)
Otpuštanja zbog isplate (Napomena 10.)	(55)	-	-	(55)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	401	661	70	1.132
Dodatna rezervisanja (Napomena 9 i 10)	178	1.316	55	1.548
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 9.)	-	(1.556)	-	(1.556)
Otpuštanja zbog isplate (Napomena 10.)	(35)	-	-	(35)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	544	421	125	1.089

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potencijalne obaveze		
Okvirni kreditni sporazumi i odobreni limiti na karticama	13.587	17.381
Preuzete obaveze		
Činidbene garancije	10.142	9.902
Plative garancije	3.565	5.605
	27.294	32.888

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze prema klijentima za uplaćene rate	1.209	936
Obaveze za najmove	607	-
Odgođene porezne obaveze	89	-
Obaveze za PDV	16	15
Obaveze prema dobavljačima	235	196
Obračunati troškovi	209	187
Obaveze za neraspoređene prilive	563	398
Odgođeni prihod	50	66
Obaveze za ostale poreze i doprinose	4	28
Obaveze iz komisionih poslova (Napomena 30.)	12	8
Ostale obaveze	818	557
	3.810	2.391

28. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2019

Dioničari	Broj dionica	Iznos '000 KM	%
Ministarstvo finansija F BiH	2.058.948	41.179	93,38
ZIF BIG INVESTICIONA GRUPA d.d. Sarajevo	36.864	737	1,67
BOSNA RE d.d. SARAJEVO	10.529	211	0,48
Ostali dioničari	98.580	1.971	4,47
Ukupno	2.204.921	44.098	100

Dionički kapital Banke se sastoji od 2.204.921 običnih dionica nominalne vrijednosti 20 KM.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama.

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja:		
Dioničari	11.233	1.227
Članovi Uprave i ključne funkcije	788	467
	12.021	1.694
Ulaganja:		
Dioničari	188.204	100.963
	188.204	100.963
Obaveze:		
Dioničari	362.793	161.206
Članovi Nadzornog odbora	145	99
Članovi Uprave i ključne funkcije	274	183
	363.212	161.488
Vanbilans:		
Dioničari	4.084	4.089
Članovi Uprave i ključne funkcije	16	16
	4.100	4.105
	2019.	2018.
Prihodi:		
Dioničari	2.459	2.590
Članovi Uprave i ključne funkcije	38	20
	2.497	2.610
Rashodi:		
Dioničari	357	546
Članovi Nadzornog odbora i ključne funkcije	-	-
	357	546
Naknade Upravi		
lanovima Uprave i Nadzornog odbora bile su kako slijedi:		
	2019.	2018.
Uprava – bruto plate	312	311
Uprava – ostale naknade	28	10
Naknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	81	85
	421	406

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Plasmani		
Stanovništvo	4	4
Pravna lica	12.778	8.036
	<u>12.782</u>	<u>8.040</u>
Izvori finansiranja		
Vladine organizacije	12.710	7.964
Pravna lica	9	9
Stanovništvo	75	75
	<u>12.794</u>	<u>8.048</u>
Neto obaveza (Napomena 27.)	<u>12</u>	<u>8</u>

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Dug	726.755	709.876
Kapital	68.881	61.488
Omjer duga i kapitala	10,55	8,66

Dug je definisan kao obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama, obaveze prema klijentima te subordinirani dug, kao što je prezentirano u napomenama 26., 27. i 28. Kapital uključuje dionički kapital i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje regulatornog kapitala prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

Prema FBA odluci regulatorni kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: 57,2 miliona KM (2018: redovne dionice i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za nematerijalnu imovinu); i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: 11,4 miliona KM (2018: opšte ispravke vrijednosti za kreditne gubitke do 1,25% iznosa izloženosti ponderisanih rizikom za kreditni rizik i subordinirani dug, uvećani/umanjeni za revalorizacione rezerve).

Rizik ponderisane aktive odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po nsnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2019. godine, stopa adekvatnosti kapitala Banke, iznosila je 33,7% (31. decembar 2018: 30,5%).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

a) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Od 1.januara 2020. godine Banka je u obavezi da primjeni Odluku Agencije za bankarstvo FBiH o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finasijske aktive. Banka je izvršila izmjenu metodologije utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka, a u skladu sa Odlukom, te je obračunala preliminarne nerevidirane efekte sa stanjem na dan 1. januara 2020. godine u iznosu od 1.349 hiljada KM na teret kapitala. Navedeni iznos će umanjiti ukupnu zadržanu dobit, koja će poslije efekata primjene iznositi 17.304 hiljade BAM. Stopa adekvatnosti kapitala će se smanjiti s 33,7% na 33,1% (regulatorni minimum iznosi 14,5%), dok će se finasijska poluga smanjiti s 8,4% na 8,2% (regulatorni minimum iznosi 6%).

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Redovne dionice	44.098	44.098
Zadržana dobit	18.419	14.539
Manje: Nematerijalna imovina	(494)	(456)
Ukupno Osnovni kapital	62.023	58.181
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	2.782	2.183
Subordinirani dug	23.435	10.000
Revalorizacione rezerve	6.129	(1.029)
Ukupno Dopunski kapital	32.346	10.321
Umanjenja od kapitala		
Nedostajuće regulatorne rezerve	(3.500)	(833)
Neto kapital	90.869	67.669
Rizik ponderisane aktive	248.420	204.156
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	20.838	20.812
Ukupno ponderisani rizici	269.258	224.968
Adekvatnost kapitala (%)	33,75%	30,45%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

b) Upravljanje finansijskim rizikom

Odjel za sredstva u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke fbi d g). Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

Devizni rizik

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Dakle, dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i monetarnih obaveza Banke u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2019.					
IMOVINA					
Novac i novčani ekvivalenti	220.045	14.471	1.013	2.325	238.854
Obavezna rezerva kod CBBH	80.125	-	-	-	80.125
Dati krediti i avansi klijentima, neto	111.572	144.827	-	-	256.399
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	370	-	-	-	370
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	187.487	9.190	-	-	196.677
Ostala potraživanja	3.265	-	-	-	3.265
Ukupno	602.864	169.488	1.829	2.325	776.506
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	1.348	5	-	-	1.353
Obaveze prema klijentima	568.805	127.831	1.800	1.966	700.402
Subordinirani dug	-	25.000	-	-	25.000
Ukupno	570.153	152.836	1.800	1.966	726.755
Na dan 31. decembra 2018.					
Ukupna monetarna imovina	613.600	132.493	1.918	1.972	749.983
Ukupne monetarne obaveze	590.754	115.641	1.860	1.621	709.876

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD. Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je Konvertibilna marka fiksno vezana za EUR.

U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD Efekat	
	2019.	2018.
Dobit / (gubitak)	3	6

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti tačku i).

c) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koji se kontinuirano pregleda od strane Sektora za upravljanje rizicima (na nivou pojedinačnih klijenata prema zakonskim i podzakonskim ograničenjima). U pravilu, kvartalno se pregled osigurava od strane Odbor za upravljanje kreditnim rizikom.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima na redovnoj osnovi vrši kontrolu usklađenosti izloženosti Banke ograničenjima koje FBA propisuje Zakonom i podzakonskim aktima.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Proces mjerenja umanjenja vrijednosti (ECL) podrazumijeva slijedeće korake:

1. segmentacija portfolija u homogene skupine,
2. podjela portfolija na faze kreditnog kvaliteta (faze kreditnog kvaliteta 1, 2 i 3)²,
3. određivanje načina procjene umanjenja vrijednosti (grupna ili individualna).

Za portfolio stanovništva izvršena je podjela u homogene grupe kako slijedi:

- krediti stanovništvu,
- krediti stanovništvu pokriveni 100% depozitom,
- kreditne kartice,
- prekoračenja po tekućim računima i
- krediti za koje su zbog nemogućnosti oporavka ispravke vrijednosti određene na nivou izloženosti.

Portfolio kreditnih izloženosti pravnih lica segmentiran je na slijedeće homogene skupine proizvoda:

- dugoročni (dugoročni krediti) i
- kratkoročni (kratkoročni krediti, revolving krediti, business kartice).

Faze kreditnog kvaliteta (stage klijenata)

Sa prvom primjenom MSFI 9 cijela finansijska aktiva je raspoređena u faze kreditnog kvaliteta.

Svi finansijski instrumenti za koje se vrši umanjenje vrijednosti prema Metodologiji raspoređuju se u fazu 1 ukoliko imaju nizak kreditni rizik ili nisu imali pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje.

Ukoliko se kreditni rizik značajno povećao, ali ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednost imovina se raspoređuje u fazu 2.

Imovina koja zadovoljava kriterij objektivnog dokaza umanjenja vrijednosti (status neizmirenja obaveza) raspoređena je u fazu 3.

Banka će kao dokaz smanjenja kvalitete u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja (prelaz iz faze 1 u fazu 2) koristi slijedeće pokazatelje:

- kašnjenje po materijalnom (Basel II) brojaču veće od 30 dana na dan obračuna,
- kategorizacija u kategoriju B prema Odluci o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka,
- restrukturiranje izloženosti koje je u vezi sa povećanjem kreditnog rizika,
- klijent je na listi posmatranja zbog određenih kvalitativnih faktora (watch lista).

Dokazi smanjenja kvaliteta mogu se opovrgnuti isključivo ukoliko postoje razumne i dostupne informacije koje ukazuju da ne postoji značajno povećanje kreditnog kvaliteta.

Način procjene podrazumijeva grupnu ili individualnu procjenu umanjenja vrijednosti.

Individualno se procjenjuju sve izloženosti koje su individualno/pojedinačno značajne, a raspoređene su u fazu 3 (status default).

Pojedinačno značajna izloženost je izloženost koja prelazi sljedeće pragove značajnosti:

- izloženosti fizičkim licima: 25.000,00 KM
- izloženosti pravnim licima: 0,00 KM
- izloženosti prema centralnim, regionalnim vladama i institucijama: 0,00 KM.

Banka status neizmirenja obaveza utvrđuje na nivou klijenta, tj. dužnika za sve izloženosti. Tokom pojedinačne procjene umanjenja vrijednosti svaki ugovor klasifikovan kao pojedinačno značajan se analizira kako bi se odredilo postojanje objektivnog dokaza umanjenja vrijednosti.

Prelaz iz faze 3 vrši se u fazu 1 je moguć, ali tek protokom Metodologijom definisanog perioda za raspored u fazu 2 u kojem instrument iskazuje smanjen kreditni rizik, moguć je i prelaz u fazu 1.

² Faze kreditnog kvaliteta: faza 1 (stage 1), faza 2 (stage 2) i faza 3 (stage 3).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Obračun očekivanog kreditnog gubitka ("ECL")

Umanjenje vrijednosti ECL se obračunava primjenom risk parametara PD, CR i LGD na izloženost (EAD – exposure at default).

PD parametar se na nivou pojedine izloženosti može interpretirati kao vjerovatnoća da će pojedina transakcija odnosno klijent u datom vremenskom periodu ispuniti definiciju statusa neizmirenja obaveza ili drugim riječima, da će na pojedinačnom nivou biti identifikovan događaj gubitka. Zato se za transakcije/klijente koji se već nalaze u defaultu pretpostavlja da je PD jednak 1.

CR parametar, kao dio LGD parametra je stopa oporavka i daje informaciju o tome koji je dio transakcija/klijenata koji su bili u statusa neizmirenja obaveze, izašao iz tog statusa na prirodan način (bez naplate od kolaterala) tokom datog vremenskog perioda od t mjeseci, gdje se t naziva i vremenski horizont CR parametra. Tada izraz $1 - CR$ predstavlja dio izloženosti koja zadovoljava status neizmirenja obaveza, a koji neće biti naplaćen na prirodan način u datom vremenskom periodu.

LGD stopa obuhvata očekivani povrat iz slijedećeg:

- novčani tokovi od depozita,
- novčani tokovi od kolaterala/nekretnine (procjenjena ostvariva vrijednost), ograničeni do visine izloženosti uz pretpostavku realizacije kroz period definisan ATR parametrom, svedeni na sadašnju vrijednost oporavka
- novčani tokovi koji nisu vezani uz kolaterale, a rezultiraju izlaskom iz statusa neizmirenja obaveza (ovi tokovi su modelirani CR parametrom),

LGD stopa za fazu 1 uključuje sve iznad navedene tokove, dok za fazu 2 uključuje samo tokove modelirane CR parametrom.

Faza 1 kreditnog rizika

Izračun umanjena vrijednosti na grupnoj osnovi za fazu 1 se vrši primjenom sljedeće formule:

$$ECL = PD * LGD * EAD$$

Faza 2 kreditnog rizika

Za kredite klasifikovane u fazu 2 kalkuliše se umanjene vrijednosti po principu očekivanog gubitka tokom cijelog života (lifetime PD).

$$ECL = \sum PD_{t1} * LGD * EAD_{t1} * Dt$$

t1 - obračunski period,

tn - obračunski period uvećan zan godina,

PDt- marginalna PD stopa za period t,

LGd - stopa očekivanog gubitka u slučaju da klijent dobije status default,

Faza 3 kreditnog rizika

Izračun umanjena vrijednosti na grupnoj osnovi za fazu 3 se vrši primjenom sljedeće formule:

$$ECL = PD * LGD * EAD$$

Vrijednost PD parametra iznosi 100%.

Pojedinačna osnova za fazu 3 podrazumijeva analizu očekivanih budućih novčanih tokova po posmatranom plasmanu te izračuna njihove sadašnje vrijednosti.

Koristi se slijedeća formula za izračun umanjena vrijednosti: $ECL = EAD - \sum CF_i / (1 + EIR)^{t_i}$

S obzirom da je riječ o izloženostima u statusu neizmirenja obaveze podrazumijeva se da je Banka već pokrenula adekvatne pravne radnje ili će to učiniti u najskorije vrijeme.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

S toga očekivani novčani tokovi mogu biti sljedeće prirode:

- prirodno vraćanje klijenta u status uredne otplate bez aktivacije pravnih radnji (tzv. ozdravljenje klijenta)
- restrukturiranje
- nastavak plaćanja od strane trećih strana – npr. jemci, garancije i sl.
- povremena i potpuna otplata od strane klijenta ali nakon aktivacije pravnih radnji
- realizacija kolaterala
- distribucija stečajne mase po završetku stečajnog postupka.

Umanjenje vrijednosti za izloženosti prema centralnim vladama, regionalnim vladama i institucijama se obračunaju korištenjem formule $PD * LGD * EAD$.

Najmanje jednom godišnje vrši uskađivanje vrijednosti PD i LGD parametra na osnovu dostupnih istraživanja.

Za sredstva na domaćim bankama PD se svodi na mjesečni nivo u skladu sa ročnošću, kao i mogućnosti da se u kraćem roku dođe do informacija o eventualnim nepovoljnim kretanjima.

Za sredstva na računima ino banaka koriste se vrijednosti PD parametra na godišnjem nivou. Za izloženosti prema državi, entitetima, državnim institucijama, odnosno kompanijama u vlasništvu države stopa ispravki vrijednosti određena je na osnovu vrijednosti PD-a za rejting B, (Standard & Poors – S&P) te navedene stope LGD-a.

Od 1.januara 2020. godine Banka je u obavezi da primjeni Odluku Agencije za bankarstvo FBiH o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finasijske aktive. Banka je izvršila izmjenu metodologije utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka, a u skladu sa Odlukom, te je obračunala preliminarne nerevidirane efekte sa stanjem na dan 1. januara 2020. godine u iznosu od 1.349 hiljada KM na teret kapitala. Efekti su izračunati za svaku pojedinačnu izloženost kreditno-garancijskog portfolija. Za ostalu aktivu efekti su iskazani na izloženostima gdje je primjena ove Odluke podrazumjevala formiranje višeg nivoa očekivanih kreditnih gubitaka.

Danom početka primjene Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka prestaje da važi Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, kojom je regulisan obračun RKG.

Izuzev za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finasijske imovine prikazana u finasijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	795.189	777.034	771.682	751.935
Novac i računi kod banaka	238.906	238.846	377.463	377.422
Obavezna rezerva kod Centralne banke	80.135	80.129	70.070	70.067
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak	372	372	553	553
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	196.490	196.490	102.571	102.571
Dati krediti i potraživanja	273.685	256.399	211.680	192.876
Ostala imovina i potraživanja	5.601	4.799	9.345	8.446
II. Vanbilansne stavke	27.293	26.902	32.888	32.227
Plative garancije	3.565	3.536	5.605	5.561
Činidbene garancije	10.142	10.065	9.902	9.824
Preuzete neopozive obaveze	13.587	13.301	17.381	16.842
Ostalo	-	-	-	-
Ukupno (I+II)	822.482	803.936	804.570	784.161

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Nepovučeni krediti / Garancije	
Na dan 31. decembar 2019.			
Novac i novčani ekvivalenti	238.846	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	80.129	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	372	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	194.490	-	-
	256.399	27.293	438.085
Dati krediti klijentima, neto	4.799	-	-
Ostala potraživanja	777.034	27.293	438.085
Na dan 31. decembar 2018.			
Novac i novčani ekvivalenti	377.422	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	70.070	-	-
Dati krediti klijentima, neto	192.876	32.888	365.978
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	553	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	102.571	-	-
Ostala potraživanja	6.491	-	-
	749.983	32.888	365.978
Fer vrijednost kolaterala			
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	
Nekretnine	406.194	328.530	
Pokretnine	19.884	21.519	
Depoziti	12.006	15.929	
	438.085	365.978	

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Kašnjenja

31. decembar 2019.	Bruto kreditni portfolio	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana
Pravna lica	139.149	133.716	5.329	104
Fizička lica	113.643	112.993	618	32
Ukupno	252.793	246.710	5.947	136
31. decembar 2018.				
Pravna lica	115.115	113.195	1.920	-
Fizička lica	70.438	69.959	436	43
Ukupno	185.553	183.154	2.356	43

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)
c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

U hiljadama KM

31.12.2019.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Stambeni	70.533	598	52	71.183	544	40	52	637	70.546
Potrošački krediti sa karticama	41.931	581	3.094	45.606	462	18	2.866	3.346	42.260
Ukupno stanovništvo	112.465	1.179	3.146	116.789	1.007	58	2.918	3.983	112.806
Velika preduzeća	87.933	7.764	4.649	100.346	2.188	341	3.728	6.257	94.089
Srednja preduzeća	28.356	1.788	3.235	33.379	566	103	2.281	2.950	30.429
Mala preduzeća	11.724	1.571	10.426	23.722	224	120	4.302	4.647	19.075
Privredni klijenti	128.013	11.124	18.310	157.447	2.979	564	10.311	13.854	143.593
Ukupno	240.477	12.302	21.456	274.236	3.985	623	13.229	17.837	256.399
Banke	13.540	-	-	13.540	47	-	-	47	13.493

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

U hiljadama KM	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
31.12.2018.									
Stambeni Potrošački krediti sa karticama	44.494	946	52	45.492	389	72	52	513	44.979
Ukupno stanovništvo	69.232	1.206	3.339	73.776	698	81	3.091	3.870	69.906
Velika preduzeća	57.881	13.402	10.526	81.809	2.082	830	4.139	7.051	74.758
Srednja preduzeća	28.410	2.572	3.941	34.922	885	220	2.523	3.628	31.294
Mala preduzeća	10.606	2.244	8.322	21.172	279	311	3.664	4.254	16.918
Privredni kljijenti	96.897	18.218	22.788	137.903	3.246	1.361	10.326	14.933	122.970
Ukupno	166.128	19.424	26.127	211.680	3.944	1.442	13.417	18.803	192.877
Banke	13.027	-	-	13.027	25	-	-	25	13.002

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 2 (U hiljadama KM)

	31.12.2019.	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni		598	-	-	-	-	598
Potrošački krediti sa karticama		403	147	18	13	-	581
Ukupno stanovništvo		1.001	147	18	13	-	1.179
Velika preduzeća		7.077	687	-	-	-	7.764
Srednja preduzeća		1.788	-	-	-	-	1.788
Mala preduzeća		1.269	198	104	-	-	1.571
Privredni klijenti		10.134	885	104	-	-	11.124
Ukupno		11.134	1.032	123	13	-	12.302
od čega: restrukturirana		-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka		-	-	-	-	-	-

31.12.2018.

	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	946	-	-	-	-	946
Potrošački krediti sa karticama	141	77	17	25	-	260
Ukupno stanovništvo	1.086	77	17	21	-	1.206
Velika preduzeća	11.551	1.851	-	-	-	13.402
Srednja preduzeća	2.572	-	-	-	-	2.572
Mala preduzeća	2.244	-	-	-	-	2.244
Privredni klijenti	16.367	1.851	-	-	-	18.218
Ukupno	17.454	1.928	17	25	-	19.424
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Novac i novčana sredstva kod Centralne Banke

U KM 000	31.12.2019	31.12.2018
Gotovina u blagajni	13.619	8.875
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	80.129	70.073
Depoziti kod Centralne Banke	212.567	355.560
Umanjeno za: Rezervisanje za kreditne gubitke	(13)	(19)
Depoziti kod ostalih centralnih banaka	-	-
	306.302	434.489

U KM 000	2019	2018
Plasmani kod banaka	13.540	13.027
Umanjeno za: Rezervisanje za kreditne gubitke	(47)	(25)

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti plasmana bankama i pripadajućim očekivanim kreditnim gubicima je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	13.027	-	-	-	13.027
Imovina otuđena ili otplaćena	-	513	-	-	-	513
Na 31. decembar 2019.	-	13.540	-	-	-	13.540

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	17.027	-	-	-	17.027
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(4.000)	-	-	-	(4.000)
Na 31. decembar 2018.	-	13.027	-	-	-	13.027

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Novac i novčana sredstva kod Centralne Banke (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 01. januar 2019. po MSFI 9	-	25	-	-	-	25
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	22	-	-	-	22
Na 31. decembar 2019.	-	47	-	-	-	47

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	-	27	-	-	-	27
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(2)	-	-	-	(2)
Na 31. decembar 2018.	-	25	-	-	-	25

Ispravka vrijednosti kredita – Velika preduzeća

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	57.881	-	13.402	10.526	81.809
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	64.413	-	4.728	-	69.141
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(34.757)	-	(9.971)	(5.877)	(50.604)
Prelasci u Stage 1	-	396	-	(396)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2019.	-	87.933	-	7.764	4.649	100.346

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Velika preduzeća (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	64.214	-	23.591	4.870	92.675
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	39.406	-	8.441	102	47.948
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(48.415)	-	(9.486)	(913)	(58.814)
Prelasci u Stage 1	-	3.366	-	(3.366)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(689)	-	689	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(6.467)	6.467	-
Na 31. decembar 2018.	-	57.881	-	13.402	10.526	81.809

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 01. januar 2019. po MSFI 9	-	2.082	-	830	4.139	7.051
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	1.575	-	193	-	1.769
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(1.478)	-	(674)	(411)	(2.562)
Prelasci u Stage 1	-	62	-	(62)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticao na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	(54)	-	54	-	-
Na 31. decembar 2019.	-	2.188	-	341	3.728	6.257

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Velika preduzeća (nastavak)

ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
	-	3.175	-	1.654	4.013	8.842
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	1.404	-	474	102	1.980
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(2.572)	-	(476)	(918)	(3.966)
Prelasci u Stage 1	-	142	-	(142)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(55)	-	55	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(942)	942	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	(11)	-	206	-	194
Na 31. decembar 2018.	-	2.082	-	830	4.139	7.051

Ispravka vrijednosti kredita – Srednja i mala preduzeća

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

Bruto knjigovodstvena vrijednost	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
	-	39.016	-	4.816	12.263	56.094
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	20.072	-	1.026	6.351	27.449
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(18.547)	-	(2.902)	(4.980)	(26.429)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(419)	-	419	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(28)	-	-	28	-
Na 31. decembar 2019.	-	40.094	-	3.359	13.661	57.101

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Srednja i mala preduzeća (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	31.589	-	12.299	7.890	51.778
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	20.803	-	2.286	126	23.215
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(12.692)	-	(5.251)	(956)	(18.899)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(684)	-	684	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(5.202)	5.201	-
Na 31. decembar 2018.	-	39.016	-	4.816	12.263	56.094

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2019. po MSFI 9	-	1.164	-	532	6.187	7.883
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	422	-	51	667	1.141
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(742)	-	(387)	(297)	(1.427)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(12)	-	12	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(3)	-	-	3	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	(39)	-	16	23	-
Na 31. decembar 2019.	-	790	-	223	6.583	7.597

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Srednja i mala preduzeća (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2018. po MSFI 9	-	1.726	-	843	5.194	7.763
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	705	-	203	79	987
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(1.210)	-	(263)	(20)	(1.493)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(78)	-	78	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(935)	935	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	20	-	606	-	626
Na 31. decembar 2018.	-	1.164	-	532	6.187	7.883

Ispravka vrijednosti kredita – Potrošački krediti

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	24.738	-	260	3.286	28.284
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	25.728	-	366	49	26.143
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(8.360)	-	(122)	(339)	(8.821)
Prelasci u Stage 1	-	95	-	(90)	(5)	-
Prelasci u Stage 2	-	(183)	-	183	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(87)	-	(17)	104	-
Na 31. decembar 2019.	-	41.931	-	581	3.094	45.606

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Potrošački krediti (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	15.944	-	228	3.430	19.602
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	15.725	-	101	23	15.849
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(6.740)	-	(99)	(326)	(7.166)
Prelasci u Stage 1	-	56	-	(56)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(123)	-	123	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(125)	-	(35)	160	-
Na 31. decembar 2018.	-	24.738	-	260	3.286	28.284

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2019. po MSFI 9	-	310	-	8	3.040	3.358
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	280	-	13	34	327
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(124)	-	(3)	(272)	(398)
Prelasci u Stage 1	-	1	-	(1)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(4)	-	4	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(61)	-	(12)	73	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	60	-	8	(9)	59
Na 31. decembar 2019.	-	462	-	18	2.866	3.346

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Potrošački krediti (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2018. po MSFI 9	-	205	-	7	3.158	3.370
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	191	-	4	16	211
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(82)	-	(2)	(251)	(335)
Prelasci u Stage 1	-	1	-	(1)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(3)	-	3	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(93)	-	(26)	119	-
Uticao na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	91	-	23	(2)	111
Na 31. decembar 2018.	-	310	-	8	3.039	3.357

Ispravka vrijednosti kredita – Stambeni krediti

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	44.494	-	946	52	45.492
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	29.547	-	-	-	29.547
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(3.776)	-	(80)	-	(3.856)
Prelasci u Stage 1	-	789	-	(789)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(521)	-	521	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2019.	-	70.533	-	598	52	71.183

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Stambeni krediti (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	18.643	-	157	52	18.851
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	29.943	-	324	-	30.267
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(3.619)	-	(8)	-	(3.626)
Prelasci u Stage 1	-	149	-	(149)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(621)	-	621	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2018.	-	44.494	-	946	52	45.492

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2019. po MSFI 9	-	389	-	72	52	513
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	242	-	-	-	242
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(87)	-	(3)	-	(90)
Prelasci u Stage 1	-	6	-	(6)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(36)	-	36	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	32	-	(60)	-	(28)
Na 31. decembar 2019.	-	544	-	40	52	637

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita – Stambeni krediti (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2018. po MSFI 9	-	223	-	12	52	287
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	274	-	32	-	306
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(101)	-	-	-	(101)
Prelasci u Stage 1	-	1	-	(1)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(40)	-	40	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticao na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	32	-	(11)	-	22
Na 31. decembar 2018.	-	389	-	72	52	513

Rezervisanja za umanjeње vrijednosti – Garancije

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	10.114	-	5.393	-	15.508
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	5.263	-	2.665	-	7.928
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(8.738)	-	(990)	-	(9.728)
Prelasci u Stage 1	-	1.677	-	(1.677)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2019.	-	8.316	-	5.391	-	13.707

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Rezervisanja za umanjenje vrijednosti – Garancije (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	7.305	-	5.777	98	13.180
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	5.689	-	3.253	-	8.942
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(2.835)	-	(3.681)	(98)	(6.614)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(45)	-	45	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2018.	-	10.114	-	5.393	-	15.508

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2019. po MSFI 9	-	80	-	43	-	123
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	40	-	20	-	60
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(69)	-	(9)	-	(79)
Prelasci u Stage 1	-	13	-	(13)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2019.	-	63	-	41	-	104

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Rezervisanja za umanjenje vrijednosti – Garancije (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2018. po MSFI 9	-	75	-	38	65	178
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	45	-	26	-	71
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(37)	-	(22)	(65)	(124)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	(2)	-	1	-	(1)
Na 31. decembar 2018.	-	80	-	43	-	123

Rezervisanja za umanjenje vrijednosti – Neiskorištene obaveze

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	17.356	-	22	3	17.381
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	11.485	-	7	-	11.492
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(15.285)	-	(1)	-	(15.287)
Prelasci u Stage 1	-	23	-	(20)	(3)	-
Prelasci u Stage 2	-	(9)	-	9	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(8)	-	-	8	-
Na 31. decembar 2019.	-	13.561	-	17	8	13.587

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Rezervisanja za umanjenje vrijednosti – Neiskorištene obaveze (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	8.319	-	25	3	8.347
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	15.179	-	4	-	15.184
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(6.135)	-	(12)	(3)	(6.150)
Prelasci u Stage 1	-	13	-	(13)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(17)	-	17	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(3)	-	-	3	-
Na 31. decembar 2018.	-	17.356	-	22	3	17.381

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2019. po MSFI 9	-	537	-	-	2	539
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	287	-	-	-	287
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(514)	-	-	(2)	(516)
Prelasci u Stage 1	-	0	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	0	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(7)	-	-	7	-
Uticaj na ECL izloženosti koje su prelazile u drugi Stage	-	7	-	-	-	7
Na 31. decembar 2019.	-	309	-	-	7	317

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Rezervisanja za umanjene vrijednosti – Neiskorištene obaveze (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 1. januar 2018. po MSFI 9	-	266	-	1	12	280
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	509	-	-	-	509
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(239)	-	(1)	(12)	(252)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(2)	-	-	2	-
Uticaj na ECL izloženosti koje su prelazile u drugi Stage	-	2	-	-	-	2
Na 31. decembar 2018.	-	537	-	-	2	539

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Granska struktura finansijske imovine

Izloženost finansijske imovine po industrijskim granama na 31. decembar 2019.

OPIS	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
1. Krediti pravnim licima			
Proizvodnja	59.682	4.757	54.925
Trgovina	43.238	4.300	38.938
Građevinarstvo	18.422	1.787	16.635
Poslovanje nekretninama, iznajmlj. i pos. usluge	11.565	397	11.168
Finansijsko posredovanje	4.637	592	4.045
Javna uprava i odbrana, obavezno soc. osig.	5.677	208	5.469
Ugostiteljstvo	4.563	130	4.433
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	2.923	277	2.646
Poljoprivreda	3.376	172	3.205
Ostalo	3.363	1.233	2.130
UKUPNO 1.	157.447	13.854	143.593
2. Krediti stanovništvu	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
Potrošački krediti sa karticama	45.606	3.346	42.260
Stambeni	71.183	637	70.546
UKUPNO 2.	116.789	3.983	112.806
UKUPNO (1.+ 2.)	274.236	17.837	256.399

Izloženost finansijske imovine po industrijskim granama na 31. decembar 2018.

OPIS	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
1. Krediti pravnim licima			
Proizvodnja	57.603	5.815	51.788
Trgovina	27.382	3.835	23.547
Građevinarstvo	16.917	1.739	15.178
Poslovanje nekretninama, iznajmlj. i pos. usluge	11.193	529	10.664
Finansijsko posredovanje	5.173	647	4.526
Javna uprava i odbrana, obavezno soc. osig.	6.718	370	6.348
Ugostiteljstvo	5.888	340	5.548
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	2.853	301	2.552
Poljoprivreda	424	91	333
Ostalo	3.753	1.266	2.487
UKUPNO 1.	137.903	14.933	122.970
2. Krediti stanovništvu	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
Potrošački krediti sa karticama	28.284	3.357	24.928
Stambeni	45.492	513	44.979
UKUPNO 2.	73.776	3.870	69.906
UKUPNO (1.+ 2.)	211.680	18.803	192.877

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Koncentracija plasmana prema Federaciji Bosne i Hercegovine

U imovini Banke značajna je koncentracija plasmana prema Federaciji Bosne i Hercegovine:

	Napomena	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obveznice:			
Ministarstvo finansija FBiH	18	191.789	98.257
Potraživanja za kamatu:			
Ministarstvo finansija FBiH	18	308	160
		<u>192.097</u>	<u>98.417</u>

S druge strane, značajan iznos izvora finansiranja Banke čine sredstva Federacije Bosne i Hercegovine:

	Napomena	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze prema klijentima:			
Ministarstvo finansija FBiH	24	334.923	148.404
Obaveze za kamatu:			
Ministarstvo finansija FBiH	24	-	353
Subordinirani dug:			
Ministarstvo finansija FBiH	25	25.000	10.000
		<u>359.923</u>	<u>158.757</u>

Banka nema izloženosti van teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospjeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.							
Bez kamata		240.680	-	3.337	481	-	244.498
Instrumenti fiksne kamatne stope	2,38%	291.603	14.950	69.368	107.999	81.438	565.358
		532.283	14.950	72.705	108.480	81.438	809.856
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	379.748	-	3.337	3.789	-	386.874
Instrumenti fiksne kamatne stope	2,96%	185.005	15.482	54.761	83.691	45.187	384.126
		564.753	15.482	58.098	87.480	45.187	771.000

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RICIMA (nastavak)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa (nastavak)

Dospijeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.							
Bez kamata		213.837	22	746	1.321	9.630	225.556
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,28%	389.104	3.630	64.792	22.204	10.202	489.932
		602.941	3.652	65.538	23.525	19.832	715.488
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	446.109	67	844	702	4.009	451.731
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,60%	184.330	4.413	27.322	37.220	10.244	263.529
	-	630.439	4.480	28.166	37.922	14.253	715.260

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Banka ne posjeduje finansijsku imovinu vezanu za instrumente varijabilne kamatne stope. Na strani finansijske imovine došlo je do smanjenja nivoa kamatnih stopa u skladu sa kretanjima na tržištu, te povećanja učešća stambenih kredita fizičkih lica u portfoliju Banke. Generalno, finansijska aktiva iskazuje duže periode reugovaranja kamatne stope, praćeno prema pokazateljima propisanim od strane lokalnog regulatora.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan	Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.
1) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (vidi Napomenu 17.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Srbija - 372 hiljada KM 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
2) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat (vidi Napomenu 18.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> • Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo - 427 hiljada KM • Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo - 32 hiljade KM Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo finansija FBiH - 191.789 hiljada KM • Kanton Sarajevo - 692 hiljade KM • JP Autoceste FBiH - 3.221 hiljada KM 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Srbija - 553 hiljade KM Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> • Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo - 427 hiljade KM • Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo - 15 hiljada KM Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo finansija FBiH - 98.257 hiljada KM • Kanton Sarajevo - 501 hiljada KM • JP Autoceste FBiH - 3.201 hiljada KM 	Nivo 2	Diskontiranje budućih novčanih tokova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične dužničke instrumente.
	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Belgija - 21 hiljada KM 	Nivo 3	Cijene koje ne kotiraju na aktivnom tržištu.

Nije bilo prenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tokom perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (nastavak)

32.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	256.399	257.212	192.870	193.266
Ostala potraživanja	4.799	4.761	8.446	8.331
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema bankama i klijentima	701.785	699.931	699.876	701.656
Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2019.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	-	257.212	-	257.212
Ostala potraživanja	-	4.761	-	4.761
	-	261.973		261.973
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema bankama i klijentima	-	699.931	-	699.931
	-	699.931		699.931

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

Izračun fer vrijednosti utvrđuje se putem diskontovanja budućih novčanih tokova, uz korištenje prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koje bi bilo neophodno objelodaniti u finansijskim izvještajima.

34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 28. februara 2020. godine.

Vedran Hadžiahmetović
Predsjednik Uprave

